

Plan for overgang mellom barnehage og skole

*Alle barn skal oppleve en likeverdig, trygg og meningsfull
overgang fra barnehage til skole og SFO.*

INNHold

Innledning	3
Formål	4
Målgruppe	4
Planens forankring	5
Årshjul	6
Utdypning av kjerneaktiviteter i årshjulet	8
1. Førskoleopplegg for de eldste barna i barnehagen	8
2. Elevinntak	9
3. Kartlegging og oppfølging av flerspråklige barn	10
4. Foreldresamtaler i barnehagen for foreldre med førskolebarn	10
5. Fellesmøte for alle styrere og skoleledere i bydelen	11
6. Foreldremøte i barnehagen for foreldre med førskolebarn.....	11
7. Skolen informerer aktuelle samarbeidspartnere om besøksdager, skolestart og søknad til SFO	12
8. Utfylling av skjema med informasjon om skolestartere	12
9. Bydelsseminar for ansatte i barnehagene og lærere som skal ha 1.klasse	13
10. Informasjonsmøte for foresatte med barn som skal begynne på skolen	13
11. Kartlegging av skolestarternes styrker	14
12. Besøksdag(er) på skolen og I SFO	14
13. Oppstartssamtaler på skolen	15
Aktuelle skjema	16
Lenker	16

STAVANGER KOMMUNE

– Sammen for en levende by

INNLEDNING

Både barnehage og skole er arenaer for lek og læring og har til felles at de skal rette oppmerksomheten mot likeverd og kvalitet i omsorg og opplæring. Samtidig har barnehagen og skolen delvis ulike mandat og forskjellige læringskulturer. En god sammenheng mellom barnehage og skole er å legge til rette for et helhetlig utdanningsløp, som ivaretar enkeltbarnets behov. Det handler både om at barnas utvikling- og læringspotensial ivaretas, støttes på et tidlig tidspunkt, og at barna får mulighet til å oppleve *kontinuitet* ved at de kan bygge videre på kunnskaper og erfaringer fra barnehagen inn i skole og SFO.

Barn og foresatte skal føle seg trygge på at både barnehage og skole gjør sitt beste for å skape kontinuitet og sammenheng. Overgangen fra barnehage til skole må ses på som en sammenhengende *prosess* fra siste året i barnehagen til første året på skole. De ulike aktivitetene skal synliggjøres og gi mening for både barna og foreldrene.

Det er de foresatte som har hovedansvaret for barnas oppdragelse. Barnehagen, skolen og SFO har, sammen med foreldrene, et *felles ansvar* for at barnet møter skolen med entusiasme og lyst til å lære. Barns medvirkning og deltakelse i dette arbeidet er særlig viktig.

For å oppnå en meningsfull sammenheng mellom barnehage og skole er det også behov for at virksomhetene har god kunnskap om hverandre. Barnehagene må vite hva skolen forventer av barna i 1. trinn, og skolen må vite hvilke tema, aktiviteter, innhold og arbeidsmåter barnehagene vektlegger det siste året før skolestart.

SFO er ofte den første arenaen barna møter i skolen, og de tilbringer mye tid her. Det er derfor naturlig at SFO har kunnskap om barnehagehverdagen, blant annet hvilke spill og leker barna har erfaring med, slik at barna kan oppleve kontinuitet og mestring i overgangen.

Planen er utarbeidet av fagstab barnehage og skole i samarbeid med representanter fra skole, hovedtillitsvalgte i Utdanningsforbundet og kommunale og private barnehager.

Gode erfaringer:

Når skole og SFO inviterer til besøksdag på ettermiddagen sammen med foreldre

Når skolene tar initiativ til at barnehagene kan besøke skole og SFO på dagtid, og at skolen er forberedt og har et klart mål for besøket

Når lærerne og SFO tar seg tid til å besøke barnehagen på vårparten. Da har man mulighet til å overføre informasjon til de rette personene.

Når skolen og SFO vet hvem som skal være kontaktpersoner, og disse stiller sammen med lærerne istedenfor rektor på overføringsmøter i regi av PPT.

Tastavarden barnehage

FORMÅL

Formålet med *Plan for overgang mellom barnehage og skole* er å sikre at alle barn får en likeverdig, trygg og meningsfull overgang fra barnehage til skole og SFO.

MÅLGRUPPE

Plan for overgang mellom barnehage og skole er et arbeidsredskap for både barnehagene, skolene og SFO. Planen forplikter spesielt ansatte som arbeider med de eldste barna i barnehagen og de yngste elevene i skolen. Det er et lederansvar å sikre gjennomføring av rutinene på en god måte.

Plan for overgang mellom barnehage og skole er overordnet og forpliktende for alle kommunale barnehager, skoler og SFO i Stavanger. Det anbefales også at private barnehager og skoler benytter planen.

Sentralt i planen er årshjulet som beskriver kjerneaktivitetene i overgangen mellom barnehage og skole og SFO. Kjerneaktivitetene er handlinger/tiltak som i særlig grad bidrar til forberedelser til god skolestart og et godt første skoleår. Årshjulet gir klare retningslinjer for innholdet i samarbeidet og tidspunkt for møteplasser mellom barnehagene, skolene og SFO.

Barnehagestyrerne og rektorene har ansvar for at de ulike tiltakene i årshjulet danner utgangspunktet for en konstruktiv dialog og et godt samarbeid mellom barnehagene, skolene og SFO.

PLANENS FORANKRING

Plan for overgang mellom barnehage og skole er forankret i en rekke dokumenter. I rammeplan for barnehagens innhold står det i punkt 5.1:

Barnehagen skal i samarbeid med skolen, legge til rette for barns overgang til første klasse og eventuelt skolefritidsordning. Dette skal skje i nært samarbeid med barnas hjem. Planer for barns overgang fra barnehage til skole skal være nedfelt i barnehagens årsplan.

Utdanningsdirektoratet fremhever verdien av et godt samarbeid i overgangene. I et rundskriv om Læreplanverket for Kunnskapsløftet står det at:

Godt og systematisk samarbeid mellom barnehage og barnetrinn, barnetrinn og ungdomstrinn, ungdomstrinnet og videregående opplæring skal bidra til å lette overgangen mellom de ulike trinnene i opplæringsløpet

I *Kvalitetsplan for Stavangerbarnehagen 2016 – 2019* er en trygg overgang fra barnehage til skole satt opp som ett av de grunnleggende prinsippene i planen. I Stavangers kvalitetsplaner for skole og SFO (2016-2020) framheves verdien av samarbeidet med elevenes foresatte for å skape trygge og inkluderende læringsarenaer for elevene både i undervisningsdelen og på SFO.

Under følger en oversikt over de viktigste plandokumentene i barnehage og skole.

- Rammeplan for barnehager
- Læreplanverket for grunnskolen
- Kvalitetsplan for Stavangerbarnehagen 2016 – 2019
- Kvalitetsplan for skole God, bedre, best! 2016-2020
- Kvalitetsplan for SFO Fritid på skolen 2016-2020
- Veileder fra Kunnskapsdepartementet – Fra eldst til yngst
- Stortingsmelding 19 – Tid for lek og læring
- Stortingsmelding 16 – og ingen sto igjen
- Stortingsmelding 41 – Kvalitet i barnehage

Lekedag på SFO i juni.

Alle nye barn fikk komme en ettermiddag for å bli kjent med skolen og SFO. Her var det ikke noe formelt – vi hadde bare klargjort for masse leker og aktiviteter. Dette gjorde at barn som skulle begynne på skolen, fikk en liten smakebit av hvordan det er her på skolen. De fikk hilse på nye klassekamerater og de voksne. Vi har fått tilbakemelding om at det var et flott tiltak som gjorde barna trygge.

I tillegg hadde vi et digitalt skjema, hvor foresatte skrev om barna sine og hva de liker å holde på med. Dette gjorde at de ansatte på SFO følte seg bedre forberedt på å ta imot elevene ved skolestart.

Kvaleberg skole

ÅRSHJUL

NÅR	KJERNEAKTIVITETER	Utdyping ¹	ANSVAR
August	<ul style="list-style-type: none"> Førskoleopplegg for de eldste barna i barnehagen 	1	Styrer
September	<ul style="list-style-type: none"> Bydelsmøte: Intern fordeling av neste års elever på 1. årstrinn i bydelen. Elevene fordeles etter postnummer/bosted. 	2	Bydelsleder blant rektorene
	<ul style="list-style-type: none"> Veilederkorpset ved Johannes læringscenter inviterer barnehagene til informasjonsmøte om språkkartlegging og språkstimulering av flerspråklige barn. 	3	Johannes læringscenter
September-oktober	<ul style="list-style-type: none"> Barnehagen starter særskilt språkstimulering av de flerspråklige barna i tråd med resultatene fra kartleggingstest. 		Styrer
	<ul style="list-style-type: none"> Skolen sender ut registreringsskjema med kartlegging av skoleønske for å innhente opplysninger om neste års elever på 1.trinn. 	2	Rektor
	<ul style="list-style-type: none"> Skolen gjør de foresatte oppmerksom på brosjyren <i>Velkommen til Stavangerskolen</i>, som ligger på kommunens hjemmesider. 	4	Rektor
	<ul style="list-style-type: none"> Foreldresamtaler i barnehagen 		Styrer
Oktober – november	<ul style="list-style-type: none"> Bydelsmøte: Felles møte for alle styrere og skoleledere i bydelen. 	5	Bydelsleder blant rektorene
	<ul style="list-style-type: none"> Foreldremøte i barnehagen 	6	Styrer
Januar	<ul style="list-style-type: none"> Skolen sender ut brev om endelig skoleplassering av kommende skoleårs 1.klassinger sammen med informasjon om SFO. 	2	Rektor
Mars	<ul style="list-style-type: none"> Skolen informerer aktuelle samarbeidspartnere om besøksdager, skolestart og søknadsfrist for SFO. 	7	Rektor
	<ul style="list-style-type: none"> Barnehagen, i samarbeid med foreldre, fyller ut skjema for overføring av informasjon om det enkelte barn. Skjemaet inneholder flere opplysninger rettet mot flerspråklige skolestartere. 	8	Styrer

¹ Tallet bak kjerneaktiviteten viser til nummerering i kapittelet *Utdyping av kjerneaktivitetene i årshjulet*.

Mars - mai	<ul style="list-style-type: none"> • PPT innkaller foresatte, barnehage, skole og ressurscenteret til overføringsmøter om skolestartere med rett til spesialundervisning. 		PPT
	<ul style="list-style-type: none"> • Helsestasjonen overfører, ved behov, informasjon til skolen etter samtykke fra barnets foresatte. 		Helsestasjon
	<ul style="list-style-type: none"> • Foreldresamtaler i barnehagen 	3	Styrer
April	<ul style="list-style-type: none"> • Informasjon og opplysninger om søknadsfrist for plass i SFO for kommende skoleår sendes til de foresatte. <p>Utfyllende informasjon ligger på kommunens nettsider.</p>		Rektor
Mai	<ul style="list-style-type: none"> • Rektor fatter enkeltvedtak om spesialundervisning og særskilt språkopplæring. Foresatte skal vite i god tid hva innholdet i elevens spesialundervisning skal være kommende skoleår. • Bydelseseminar for ansatte i barnehagene og SFO-ansatte og lærere som skal ha 1.klasse til høsten • Veilederkorpset ved Johannes læringscenter inviterer barnehagene til informasjonsmøte om vurdering av resultater fra språkkartlegging av flerspråklige barn i barnehagen. 	9	Rektor Bydelsleder blant rektorene
Mai – juni	<ul style="list-style-type: none"> • Neste skoleårs 1.klassinger besøker en av skolene i nærområdet. Gjennomføres i samarbeid med rektor ved de(n) aktuelle skolen(e). 		Styrer
	<ul style="list-style-type: none"> • Informasjonsmøte for foresatte med barn som skal begynne i 1.klasse til høsten. 	10	Rektor
	<ul style="list-style-type: none"> • Kartlegging av skolestarternes styrker - foresatte fyller ut skjema om sitt barn 	11	Rektor
	<ul style="list-style-type: none"> • Besøksdag på skolen og i SFO 	12	Rektor
	<ul style="list-style-type: none"> • Kurs for lærere som skal ha 1.klasse neste skoleår 		PPT
August	<ul style="list-style-type: none"> • Tilvenningsdager i SFO 		Rektor
	<ul style="list-style-type: none"> • Oppstartssamtaler der foreldrene informerer skolen og SFO om sitt barn 		Rektor
	<ul style="list-style-type: none"> • «Foreldreskole» - foreldremøte for foresatte til elever i 1.klasse. Avholdes i samarbeid med FAU 		Rektor
Oktober - november	<ul style="list-style-type: none"> • Utviklingssamtaler på skolen 	13	Rektor

UTDYPING AV KJERNEAKTIVITETENE I ÅRSHJULET

1. Førskoleopplegg for de eldste barna i barnehagen

Tidspunkt	August /september
Målgruppe	Alle barn som skal begynne på skolen det påfølgende året
Ansvar	Barnehagens leder

Rammeplanen legger i dag ingen særlige føringer for innholdet til de eldste barna. Samtidig peker forskning på betydningen av at barn opplever kontinuitet i læringsprosessen, og at de opplever sammenheng i innholdet mellom barnehage og skole. [Meld. St. 19 \(2015–2016\) Tid for lek og læring - Bedre innhold i barnehagen](#) påpeker imidlertid at de eldste barna i barnehagen skal møte et innhold som forbereder dem for skolen.

Internasjonal forskning viser at samspill mellom barn og kompetente voksne har stor betydning for å stimulere viktige kompetanseområder før skolestart.² Læringsmiljøsenderet ved Ingunn Størkersen legger vekt på at barn skal få mulighet til å tilpasse seg godt både faglig og sosialt på skolen er det særlig viktig gjennom lekbaserte læringsaktiviteter stimulere sosiale ferdigheter, selvregulering, språk og matematikk allerede i barnehagen.

Noen barn vil også ha behov for å trene ekstra på for eksempel selvhjelpsferdigheter som påkledning, dobesøk, stå i kø mm. Dette er ferdigheter som vil hjelpe barnet på skolen og som barna og foreldrene bør trene på hjemme.

Det pedagogiske tilbudet som er tilrettelagt for de eldste barna i barnehagen starter opp i august/september.

² European Commission 2014 i Meld. St. 19 (2015–2016)

2. ELEVINTAK

Tidspunkt	September/oktober
Målgruppe	Alle barn som skal begynne på skolen i august året etter og deres foresatte.
Ansvar	Rektor
Skjema	<ul style="list-style-type: none"> • Registrering av elev på neste års 1. trinn i grunnskolen i Stavanger • Eksempel på vedtak om skoleplass med tilleggsinformasjon (2017)

1. På et bydelsledermøte i september foretar rektorene på barneskolene i bydelen en intern fordeling av bydelens elever etter postnummer og bosted.
2. I september/oktober sender rektor ved den enkelte skole ut et registreringskjema til barnas foresatte med kartlegging av skoleønske.

Sammen med registreringskjemaet gir skolen informasjon om brosjyren [Velkommen til Stavangerskolen](#), som ligger på kommunens hjemmesider. Brosjyren bør også legges på skolens hjemmeside.

3. Ved utløpt svarfrist etterlyses manglende registreringskjemaer. For skjema som er ufullstendig utfyllt, etterspør skolen opplysninger dersom dette er nødvendig.
4. På et bydelsledermøte i desember fortas en status av fordeling av elever mellom skolene i bydelen.
5. I perioden desember/januar innhenter den enkelte skole særskilt info om enkeltelever der dette er nødvendig med tanke på skoleplassering.

Fra høsten 2017 innføres det som et hovedprinsipp at flerspråklige barn som har gått ett år i barnehage starte første klasse på sin hjemmeskole, ikke på innføringskolen på Johannes læringscenter.

6. Rektor sender ut enkeltvedtak om skoleplassering i midten av januar. På skjemaet skal det føres på aktuell informasjon for de foresatte som
  - Informasjonsmøte før skolestart for foresatte
  - Dato for besøksdag(er) for de nye elevene
  - Dato for ordinær skolestart
  - Søknadsfrist for SFO og informasjon om SFO

7. Foresatte har anledning til å klage på vedtak om skoleplassering.

Ved eventuell klagebehandling skal svar gis fra den skolen eleven ønsker plass ved.

1. Hvis foresatte gis medhold, er saken avklart. (Begge skolene må orienteres.)
2. Hvis klagen avslås må avslaget sendes foresatte og alle skriv til/fra skolen, inkludert registreringskjemaet, oversendes skolesjefen.
3. Skolesjefen vurderer saken og oversender klagen til fylkesmannen
4. Fylkesmannen svarer foresatte med kopi til skolesjefen. Skolesjefen formidler svaret til angjeldende skoler.

3. KARTLEGGING OG OPPFØLGING AV FLERSPRÅKLIGE BARN

Tidspunkt	September/oktober
Målgruppe	Alle flerspråklige barn som har behov for å bli kartlagt med tanke på skolestart
Ansvar	Styrer
Skjema	<i>Kartleggings skjema vil bli utarbeidet av Johannes LS</i>

- Fra høsten 2017 innføres det som en hovedregel at flerspråklige barn som har gått ett år i barnehage, starter første klasse på sin hjemmeskole og ikke på innføringskolen på Johannes læringscenter. Bakgrunnen for dette er blant annet at det er lettere å lære norsk i første klasse enn på høyere årstrinn.
- I samarbeid med foreldrene skal barnehagene tidlig i barnehageåret fange opp, kartlegge og jobbe spesifikt med språk med de flerspråklige barna som barnehagen har grunn til å anta vil ha rett på særskilt Norsk opplæring (SNO) etter §2-8 i Opplæringsloven.
- For å hjelpe barnehagene i gang med denne prosessen vil veilederkorpsset på Johannes læringscenter invitere til et informasjonsmøte, tidlig på høsten.

4 FORELDRESAMTALER I BARNEHAGEN FOR FORELDRE MED FØRSKOLEBARN

Tidspunkt	Høst og vår
Målgruppe	Barn og foresatte
Ansvar	Pedagogisk leder/styrer
Skjema	<ul style="list-style-type: none"> • Skjema for overføring av informasjon fra barnehagen til skolen • Samtykkeerklæring

- **Foreldresamtalen på høsten** har til hensikt å sikre god og tett oppfølging av barnet det siste året i barnehagen. Gjennom samtalen får foresatte anledning til å snakke om sitt barn og forventninger til barnehagen siste året før skolestart. Barnehagen informerer om planer for siste året og om hvordan barnet fungerer i barnehagen.
- I møte med foresatte som har annet morsmål enn norsk, må pedagogisk leder i forkant av møtet vurdere behov for tolk eller annen hjelp på foresattes morsmål.
- **Foreldresamtalen om våren** har til hensikt å si noe om hvordan det går i barnehagen og å se på hvilken informasjon barnehagen sammen med foreldrene skal overføre til skolen. Det vil være viktig for barnet at man i samtalen inkluderer barnets egne tanker om det å begynne på skolen og barnets ståsted før skolestart. De foresatte skal også få mulighet til å utveksle tanker rundt dette. Samtykkeerklæring skal underskrives av foreldre for at barnehagen skal kunne gi skolen informasjon.

5. FELLES MØTE FOR ALLE STYRERE OG SKOLELEDERE I BYDELEN

Tidspunkt	Oktober - november
Målgruppe	Barnehagestyrere og skoleledere
Ansvar	Bydelsleder blant rektorene

- Erfaring viser at skoler og barnehager kan ha ulike oppfatninger av hva det vil si å være godt forberedt på skolestart. Det er derfor viktig at barnehager og skoler har god kunnskap om hverandres virksomheter, og at de ansatte har møteplasser for informasjonsutveksling og kompetanseutvikling.
- Én gang i året skal det avholdes et møte for styrere og skoleledere *i samme bydel* for å videreutvikle det faglige samarbeidet mellom virksomhetene. Tema for møtet kan eksempelvis være gjensidig informasjonsutveksling om lov- og regelverk i barnehage og skole, drøftinger knyttet til *Plan for overgang mellom barnehage og skole* eller pedagogiske satsingsområder og arbeidsmetoder i barnehage og skole som er av betydning for skolestarterne.
- Bydelsleder blant rektorene har ansvar for fastsetting av møtedato og innkalling til møtet. Oppgaven kan eventuelt delegeres til en annen skoleleder i bydelen.
- I møtet skal det nedsettes en liten arbeidsgruppe for planlegging av et felles faglig seminar i mai-juni for lærere som skal begynne med 1.klassinger kommende skoleår, og ansatte i barnehagene som arbeider med de eldste barna.

6. FORELDREMØTE I BARNEHAGEN FOR FORELDRE MED FØRSKOLEBARN

Tidspunkt	Oktober - november
Målgruppe	Foresatte til barn som skal begynne på skolen
Ansvar	Styrer i den enkelte barnehage

- Dette er barnehagens møte med foresatte til de eldste barna i barnehagen. Representant fra skolen kan gjerne delta på møtet.
- Forventninger foresatte har til skolen vil være svært ulike. Foresatte vil også kunne oppleve store endringer fra egen skolegang til det som møter eget barn. Det vil derfor være hensiktsmessig at foresatte, allerede mens barna går i barnehagen, får en generell (ikke skolespesifikk) gjennomgang av hvordan barnehagen forbereder barna siste året, hva som venter ved skolestart og hvordan foreldrene kan bidra til å gi barna en trygg, meningsfull og likeverdig overgang til skole.
- Aktuelle tema for møtet kan være:
  - ✓ Det pedagogiske innholdet det siste året i barnehagen (for eksempel om lekens betydning for læring, hvordan det arbeides med språk, sosiale ferdigheter og annet).
  - ✓ Hvordan barnehagen og hjemmet kan arbeide sammen for å gi barna et godt grunnlag for mestring og læring i skolen (samtalens betydning, høytlesning, muntlige fortellinger, tilgang på bøker, bibliotek, spill m.m.).
  - ✓ Samarbeidsrutiner barnehage og skole.
  - ✓ Hva blir annerledes når barnet begynner på skolen.
  - ✓ Betydningen av at barnet er selvhjulpne, ved for eksempel toalettbesøk og av-/påklledning.

7. SKOLEN INFORMERER AKTUELLE SAMARBEIDSPARTNERE OM BESØKSDAGER, SKOLESTART OG SØKNAD TIL SFO

Tidspunkt	Mars
Målgruppe	Barnehager, PPT, andre
Ansvar	Rektor
Skjema	Elektronisk søknadsskjema SFO

- Skolene opplyser barnehagene i bydelen og eventuelt andre om søknadsfrist og informasjon om SFO, besøksdager og skolestart, slik at disse kan følge opp at nødvendig informasjon når ut til alle foresatte. Det er utarbeidet en egen [informasjonsbrosjyre om SFO](#), som ligger på kommunens hjemmesider.

8. UTFYLLING AV SKJEMA MED INFORMASJON OM SKOLESTARTERE

Tidspunkt	Mars
Målgruppe	Ansatte i barnehager
Ansvar	Styrer
Skjema	<ul style="list-style-type: none"> • Skjema for overføring av informasjon fra barnehagen til skolen

- Innen 15. april fyller barnehagen, i samarbeid med foreldre, ut et skjema med informasjon om skolestarterne. Barna i denne aldersgruppen er svært ulike. Det er viktig at skolen får god informasjon om hvert barn. Det kan bidra til at skolen kan legge til rette for individuelle læringsløp allerede fra skolestart. Informasjonen må ha fokus på det enkelte barnets kompetanse - hva barnet kan, liker, mestrer og på hva det kan trenge særskilt støtte til ved skolestart.
- *Det er viktig at alle punktene i skjemaet er fylt ut.* Den skriftlige informasjonen om barnet fra foresatte og barnehagen gir skolen verdifull kunnskap om enkeltbarns behov. Dette er viktig når skolestarten skal forberedes og klasser/baser settes sammen. Fokus på opprettholdelse og etablering av vennskap er viktig for en trygg skolestart.

Særskilt for flerspråklige barn

- Fra høsten 2017 innføres det som en hovedregel at minoritetsspråklige barn som har gått ett år i barnehage, starter første klasse på sin hjemmeskole og ikke på innføringskolen på Johannes læringscenter. Bakgrunnen for dette er blant annet at det er lettere å lære norsk i første klasse enn på høyere årstrinn.
- Skolen trenger info om barnets språkferdighet for å kunne vurdere om barnet har behov for særskilt språkopplæring i følge § 2.8. Kartlegginger av språket vil gi skolen nyttig info om språkferdighetene til barnet på norsk.
- For å hjelpe skolene med vurdering av resultater og skille ut de som trenger SNO fra 1. klasse eller med unntak trenger å gå på Johannes læringscenter i første klasse, vil veilederkorpset invitere inn til et informasjonsmøte på våren.

9. BYDELSSEMINAR FOR ANSATTE I BARNEHAGENE, SFO-ANSATTE OG LÆRERE SOM SKAL HA 1.KLASSE

Tidspunkt	Mai
Målgruppe	Ansatte i barnehagene, lærere som skal ha 1.klasse, SFO-ansatte
Ansvar	Bydelsleder blant rektorene

- Seminaret er tenkt som en arena for både erfaringsoverføring og kompetanseutvikling. Seminaret vil også være av interesse for ansatte på SFO.
- Det er rektorene og styrerne i bydelen som, via en arbeidsgruppe, står ansvarlig for planleggingen av det faglige innholdet. Det skal fokuseres på system, struktur arbeidsmetoder og pedagogikk. Enkeltbarn skal ikke være tema.
- Aktuelle tema for seminaret kan være:
  - ✓ Sammenheng og progresjon i utviklingsområdene i kvalitetsplanene for barnehage, skole og SFO
  - ✓ Pedagogisk arbeid med 5-6 åringene i barnehagen
  - ✓ Den første lese- og skriveopplæringen i skolen – metodevalg, arbeidsmåter og organisering
  - ✓ Gode praksiseksempler fra barnehagene og skolene – hvordan kan overgangen mellom barnehage og skole bli best mulig for barna og deres foresatte
  - ✓ SFO som det viktige førstemøte med skolen
  - ✓ SFO som arena for vennsbygging, læring og utvikling

10. INFORMASJONSMØTE FOR FORESATTE MED BARN SOM SKAL BEGYNNE I 1.KLASSE

Tidspunkt	Mai – juni
Målgruppe	Foresatte
Ansvar	Rektor med bidrag fra eksempelvis SFO-leder, helsesøster, PPT, FAU

- Hensikten med møtet er å gi de foresatte innblikk i skolehverdagen og kunnskap om tema som omhandler grunnskolens lov- og regelverk, skolens rådsorganer, læreplanverket, kompetansemål i fag, arbeidsmåter mm.
- Andre aktuelle tema er foresattes rolle i hjem - skolesamarbeidet, skolens forventninger og ønske om foreldremedvirkning i elevens faglige og sosiale utvikling, skolestart og organisering på 1. årstrinn, skolens SFO-tilbud, FAU-arbeidet, skolehelsetjenesten, fysio- ergoterapitjeneste, PPT og barnevernstjeneste.

- SFO har lekegrupper en gang i måneden, fra mars til mai, på kveldstid for de barna som skal begynne på skolen
- SFO har et opplegg som de eldste i barnehagen blir invitert på. Barna og voksne fra barnehagen besøker SFO.
- Barnehagen vår inviterte 4.klassinger på besøk. Elevene leste for barna våre. Etterpå lekte de sammen og spiste lunsj hos oss. Dette kan også gjøres med 1.klassingene, som kan fortelle om hvordan det er på skolen.

Tastavarden barnehage

11. KARTLEGGING AV SKOLESTARTERNES STYRKER

Tidspunkt	Mai – juni
Målgruppe	Foresatte
Ansvar	Rektor
Skjema	Se veileder s.14, Vedlegg 3 - Sjekkliste foresatte

- Foreldre er en viktig ressurs og samarbeidspartner for alle elever, det gjelder også i arbeidet med elever med stort læringspotensial. Rektor/kontaktlærer ber foresatte til skolestartere om å gi skolen informasjon om barnets styrker og om barnet har spesielle talent. Har barnet stort ordforråd? Kan barnet allerede lese og skrive?
- Hensikten er at de foresatte får gitt skolen verdifull kunnskap om en elevs forkunnskaper og behov. Skolen kan dermed tidlig bli oppmerksom på en elev med stort læringspotensial, og lærer kan gi bedre tilpasset opplæring for alle elever fra skolestart.
- Skolen leverer skjema med spørsmål om barnet til de foresatte, gjerne på besøksdagen. Barnets foresatte blir bedt om å ta skjemaet med hjem og levere det ferdig utfylt til skolen innen en gitt frist.
- Skjemaet er ment som en invitasjon til de foresatte om å fortelle om barnet og deres forventninger til en god start på skole-hjem samarbeidet.
- Den enkelte skole utarbeider sitt eget skjema ut i fra spørsmål i *Guide for samtale mellom skole og hjem* s. 9 i *Elever med stort læringspotensial i Stavangerskolen*. I dette veiledningsheftet ligger skjema som Jåtten, Lassa og Eiganes skoler har utarbeidet. (s.16-21)

12. BESØKSDAG(ER) PÅ SKOLEN OG I SFO

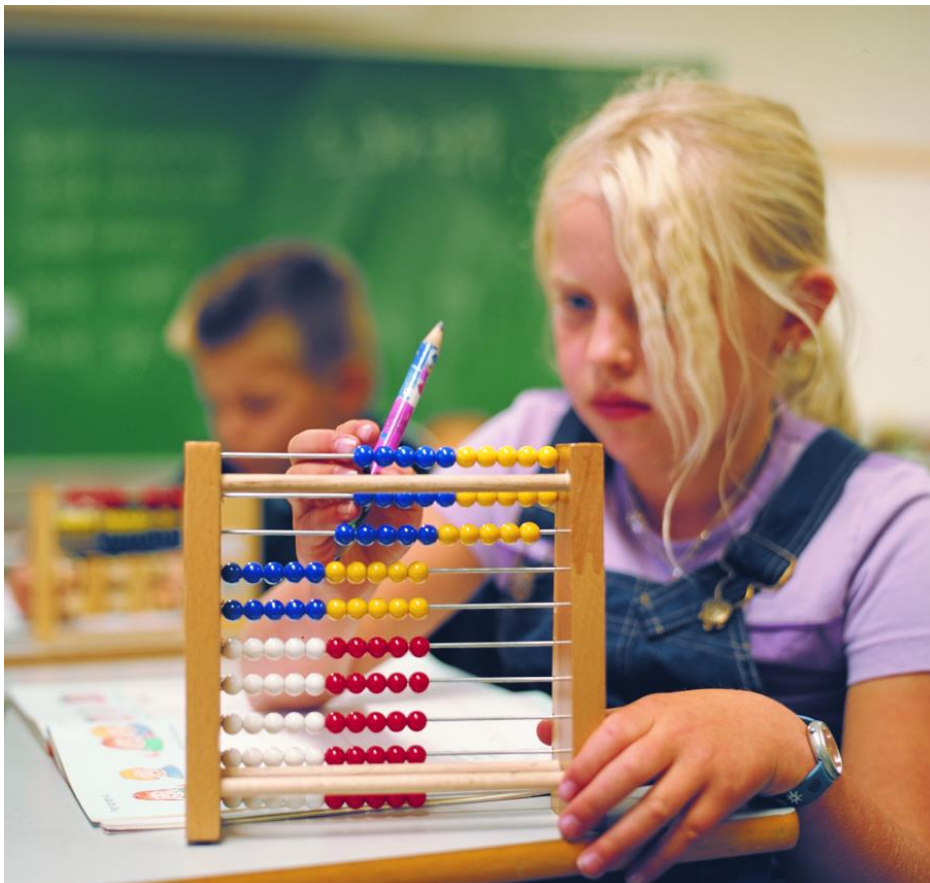
Tidspunkt	Mai - juni
Målgruppe	Elever som skal begynne på skolen i august og elevenes foresatte
Ansvar	Rektor

- Skolen gjennomfører besøksdag(er) i mai/juni før barna starter på skolen. Hensikten med førskoledager er å skape positive forventninger til skolestarten og bidra til at barn og foresatte opplever trygghet i forkant av og i forbindelse med skolestart.
- Barna skal bli kjent med skolebygningen klasserom og aktivitetsskolen fra innsiden slik at de kan orientere seg og finne frem. Barna skal få mulighet til å treffe noen av de voksne på skolen, kommende medelever og oppleve hvordan en skoletime kan arte seg.
- Kontaktlærere og klasser/grupper er ofte ikke avklart til førskoledagene. Dette bør barn og foresatte være forberedt på, slik at det ikke skapes forventninger om å treffe «sin» lærer og «sin» klasse på førskoledagene. Men det bør være lærere/ledere til stede som observerer barna.
- Barna bør også bli kjent med ansatte på SFO i løpet av besøksdagen(e). SFO er for de fleste barna det første møtetpunktet når de begynner på skolen i august.
- Har skolen en fadderordning er dette møtet siste frist til å være klare med hvilke faddere barna får, slik at de kan få treffe dem.

13. OPPSTARTSSAMTALE PÅ SKOLEN

Tidspunkt	Oktober - november
Målgruppe	1.klassingen og foresatte
Ansvar	Kontaktlærer på 1.trinn

- Den første formelle samtalen mellom skolen og de foresatte skjer som hovedregel i utviklingssamtalen med kontaktlæreren på høsten etter at eleven har begynt på skolen.
- I samtalen er det viktig at foresatte får komme med sine tanker og vurderinger om sitt barn, skolestarten og hvordan overgangen fra barnehagen fungerte. Avklaring av forventninger til hjem og til skolen bør være et element i samtalen.

- På skolefridagene i juni hadde vi to dager med «Åpen dag» for kommende førsteklassinger med foresatte fra klokken 15 – 17. Dette ønsker vi å videreføre og helst utvide med flere dager.
- SFO har foreldremøte før sommeren sammen med skolen.
- Vi har foreldremøte første SFO-dag for nye foresatte.

Kvernevik SFO

AKTUELLE SKJEMA

Klikk på teksten for å følge koblinger

- [Registrering av elev på neste års 1. trinn i grunnskolen i Stavanger](#)
- [Eksempel på vedtak om skoleplass med tilleggsinformasjon \(2017\)](#)
- [Skjema for overføring av informasjon fra barnehagen til skolen](#)
- [Elektronisk søknadsskjema - SFO](#)

LENKER

Klikk på teksten for å følge koblinger

- [Barnehageloven](#)
- [Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver](#)
- [Fra eldst til yngst, Samarbeid og sammenheng mellom barnehage og skole](#)
- [Lov om grunnskolen og den videregående opplæringa](#)
- [Læreplanverket for Kunnskapsløftet](#)
- [Forskning om gode overganger](#)
- [Kunnskapsoversikt -Tiltak med positiv innvirkning på barn overgang fra barnehage til skole](#)

Stavanger kommune

- [Velkommen til Stavangerskolen](#)
- [Informasjonsbrosjyre - SFO](#)
- [Kvalitetsplan for Stavangerbarnehagen 2016 – 2019](#)
- [Kvalitetsplan for skole 2016 - 2020](#)
- [Kvalitetsplan for SFO 2016 – 2020](#)
- [Elever med stort læringspotensial i Stavangerskolen, veileder](#)